

Aprob,

Dacian Julien CIOLOȘ,

PRIM-MINISTRU

Memorandum

De la: Ioan Dragoș Tudorache, Șeful Cancelariei Prim-Ministrului

Avizat: Marius-Raul Bostan, Ministrul Comunicațiilor și pentru Societatea Informațională

Tema: Măsurile pentru consolidarea gestiunii sistemelor informatice ale administrației și dezvoltarea serviciilor de e-guvernare: înființarea GovITHub și a rolului de Coordonator pentru Tehnologia Informației și Direcția Guvernamentală pentru Tehnologia Informației.

I. Programul GovITHub

Misiune

- **GovITHub este programul guvernamental care îi aduce laolaltă pe cei care cred într-un viitor digital pentru România prin transformarea serviciilor publice cu ajutorul tehnologiei.** Un spațiu în care cei cu talent și spirit inovator se intersectează cu cei ce au experiența și rigoarea administrației publice, GovITHub reunește specialiști, antreprenori și factori de decizie cu scopul comun de a rezolva probleme stringente ale serviciilor publice și de a transforma modul în care statul interacționează cu cetățenii și cu mediul antreprenorial.

Participanți

- **Tineri specialiști în domeniul tehnologiei informației** care vor să lucreze pe proiecte concrete ale administrației și tineri specialiști care dezvoltă soluții de securitate cibernetică

- **Antreprenori** care vor să genereze soluții pentru servicii publice mai bune
- **Manageri de proiect din companiile IT** care vor să înțeleagă mai bine procesele interne ale administrației
- **Membri ai administrației publice centrale** cu înclinație către inovație și intraprenariat
- **Membri ai asociațiilor** de profil IT din zona non-guvernamentală, clustere și non-profit

Obiective

- **Implementarea de proiecte din domeniul tehnologiei informației (IT delivery):** Echipe comune lucrează concentrat pentru rezolvări punctuale ale unor probleme concrete ce necesită construcția/modificarea unor aplicații sau a unor platforme online. Prioritate au proiectele ce simplifică procedurile administrației (țintele Comisiei pentru tăiat hârtii, debirocratizarea administrației în relația cu cetățenii și cu companiile, obiectivele strategiei pentru o mai bună reglementare, alte proiecte prioritare) și care îmbunătățesc serviciile electronice oferite cetățenilor. Rezultatele vor fi testate în cadrul administrației de către instituțiile cu atribuții legale în domeniile în cauză. Se va urmări reducerea suprapunerilor de funcționalități cu sisteme informatice existente sau în curs de implementare.
- **Promovarea Open Data și Open Source:** Echipe de specialiști, formate din antreprenori, integratori, dezvoltatori, designeri, programatori, manageri de proiect ș.a. concep proiecte open source care dezvoltă noi metode analitice pentru seturile de date disponibile pe data.gov.ro și propun spre publicare noi seturi de date și aplicații.
- **Sprijinirea antreprenoriatului în domeniul tehnologia informației:** Comunitatea GovITHub, în parteneriat cu entități de profil (fonduri de investiții, acceleratoare sau incubatoare de afaceri, comunități de antreprenori), promovează dezvoltarea soluțiilor antreprenoriale care au potențialul de îmbunătăți interacțiunea cu cetățenii sau care au aplicabilitate în securitate cibernetică.

Structură

- **Consiliul GovITHub** este format din 9 până la 17 persoane: antreprenori și specialiști, exponenți ai dezvoltării și inovației în domeniul tehnologia informației din România, și experți din administrația publică centrală. Consiliul GovITHub identifică arii cu potențial de dezvoltare, propune și urmărește noi proiecte ce pot fi dezvoltate. *Justificare:* Oferă cadrul prin care vectorii de influență și imagine din mediul antreprenorial se pot implica în GovITHub fără o investiție majoră de timp.
- **Membrii GovITHub** sunt specialiști care implementează proiectele GovITHub. Ei trebuie să dețină cunoștințe avansate și experiența în domenii precum: analiza de business sau de procese în mediul public, arhitecturi ale sistemelor informatice hardware și software, arhitecturi de baze de date, programare, design, management de proiect, securitate cibernetică, audit tehnic și altele. Aceștia sunt selectați de către Consiliul GovITHub printr-un proces competitiv – în baza pregătirii, realizărilor și a potențialului disruptiv, pe o durată de 1 an. *Justificare:* Membrii GovITHub asigură resursa umană necesară pentru

implementarea proiectelor. O poziție de prestigiu, cu varii beneficii de imagine pentru cei selectați, calitatea de Membru GovITHub este echivalentul unui „fellowship” la nivel înalt. Pe criterii competitive, zece membri GovITHub primesc pe durata a 6 luni o bursă în regim „fellowship” pentru a participa cu normă întreagă în programul GovITHub.

- **Comunitatea GovITHub** reunește companii, organizații și instituții partenere ale GovITHub. Comunitatea GovITHub promovează proiectele GovITHub și susține prin diferite mecanisme proiectele născute în cadrul GovITHub care au potențial comercial, pe criterii competitive. *Justificare:* Comunitatea GovITHub cooptează acceleratoare și incubatoare de afaceri, hub-uri IT, ONG-uri, fonduri de investiții, startup-uri și companii private pe două dimensiuni: promovare reciprocă și sprijin pentru proiectele cu potențial concepute în cadrul GovITHub.
- **GovITHub funcționează în cadrul Guvernului**, în strânsă colaborare cu Direcția Guvernamentală pentru Tehnologia Informației și cu Direcția de Servicii Online și Design (DSOD). Coordonarea GovITHub este asigurată de Cancelaria Prim-Ministrului.

Calendar de implementare

- **28 iulie 2016:** Lansarea GovITHub la Palatul Victoria, cu participarea Prim-Ministrului
- **28 iulie 2016:** Prima întâlnire a Consiliului GovITHub
- **28 iulie – 24 august iulie 2016:** Perioada de depunere a candidaturilor pentru statutul de Membru GovITHub
- **25 august 2016:** Selecția și contractarea Membrilor GovITHub 2016-2017
- **1 septembrie 2016:** GovITHub devine operațional

Sustinători

- Cancelaria Prim-Ministrului
- Ministerele, în special cele care administrează servicii online cu publicul (Ministerul Finanțelor, ANAF, MAI, MDRAP, AADR)
- Direcția Guvernamentală pentru Tehnologia Informației, MCSI și GLIT
- Zona academică, societatea civilă, comunitățile IT și mediul privat

Exemplu similar

The Presidential Innovation Fellows (SUA) (<https://presidentialinnovationfellows.gov/>): În cadrul acestui program echipe comune ale administrației și membri ai comunităților din domeniul tehnologiei informației lucrează la rezolvarea unor probleme punctuale de interes major pentru administrația americană. Accentul este pus pe utilizatorul final al serviciilor, propunându-se schimbări de procese și politici ale administrației pentru un impact de lungă durată. Programul este condus de Megan Smith, U.S. Chief Technology Officer iar printre proiectele implementate se numără Blue Button Initiative (inițiativa își propune creșterea accesului cetățenilor la propriile informații medicale în mod electronic) și GeoQ (platformă open-source ce utilizează informațiile primite de la public pentru un răspuns mai bun al autorităților în caz de dezastru).

II. Înființarea și operaționalizarea rolului de Coordonator pentru Tehnologia Informației și Direcția Governamentală pentru Tehnologia Informației

Nevoia înființării unei structuri de coordonare și decizie la nivel înalt în ceea ce privește sistemele informatice guvernamentale este resimțită pe deplin de către toți actorii responsabili de gestionarea, administrarea și mobilizarea resurselor IT guvernamentale. Deși necesitatea unei coordonări strategice pentru proiectele IT este de netăgăduit, acest pas a fost încetinit din cauza divergenței intereselor la nivel operațional: dezvoltarea insulară și inegală a capacităților în domeniul tehnologiei informației a generat un amalgam de centre de decizie cu privire la sistemele informatice guvernamentale. Pe de o parte, entități precum MFP, MAI și alte instituții au dezvoltat sisteme IT proprii performante. Pe de altă parte, entități precum Ministerul Tineretului și Sportului și Ministerul Muncii au sisteme IT deficitare și slab gestionate – fără capacitatea de a profita de beneficiile oferite de era digitală. Necesități naționale care implică participarea tuturor actorilor (interoperabilitate, servicii de e-guvernare, convergența către standardele europene, asigurarea securității cibernetice ș.a.m.d.) rămân un deziderat iluzoriu atâta vreme cât dezvoltarea sistemelor IT rămâne insulară și lipsită de viziune strategică. Pe de altă parte, investițiile majore în IT din ultimii ani, deși ineficiente și nevalorificate la adevăratul lor potențial, nu justifică o „resetare” a întregii arhitecturi IT guvernamentale, de altfel foarte dificil de realizat fără a perturba major funcționarea instituțiilor publice implicate. Astfel, aranjamentul instituțional și funcțional propus în acest raport răspunde nevoii acute de a avea o coordonare strategică pentru sistemele informatice guvernamentale luând în calcul, în același timp, și contextul actual și distribuția de capacități și responsabilități în domeniu.

Situația sistemelor informatice și a guvernării electronice

În lipsa unei viziuni strategice unitare și a unei coordonări centrale a dezvoltării proiectelor IT, fiecare autoritate publică centrală dezvoltă și menține propriile sisteme informatice și servicii electronice. Astfel, dezvoltarea sistemelor IT este insulară iar proiectele IT nu livrează beneficiile așteptate - **cu costuri ridicate atât din punct de vedere financiar cât și din punct de vedere al imaginii și al percepției publice privind eficiența administrației publice în ansamblul ei.**

Următoarele concluzii cu privire la problemele cu care se confruntă serviciile electronice guvernamentale din România sunt agregate dintr-o serie de studii și rapoarte pe acest subiect: raportului intermediar RGEAIF (Romanian Government Enterprise Architecture and Interoperability Framework) finanțat de către USTDA (United States Trade and Development Agency), evaluări ale Cancelariei Primului Ministru și ale Secretariatului General al Guvernului, rapoarte IBM cu privire la interoperabilitate, studii ale Băncii Mondiale, și evaluări ale unor organizații nonguvernamentale de profil (CIO Council, ADSI, ASSI, AmCham):

- Nu există **aranjamente instituționale** în cadrul Guvernului pentru **coordonarea proiectelor IT** și pentru **definirea unei viziuni integrate de dezvoltare a sistemelor IT** și de promovare a cercetării și inovării în acest domeniu

- **Resursele sunt folosite ineficient;** fondurile sunt utilizate de multe ori netransparent, alocate discreționar lăsând neacoperite nevoi de bază pentru asigurarea bunei funcționări a sistemelor guvernamentale. Dezvoltarea insulară face aproape imposibilă o inventariere structurată a activelor și resurselor IT la nivel de Guvern
- Fără o viziune integrată care ar asigura economii de scară și ar rezolva parțial problemele legate de drepturile de proprietate intelectuală, **costul total de proprietate al sistemelor IT (total cost of ownership) este ridicat**
- Nu există **coordonare pentru interoperabilitate a sistemelor IT** la nivel de administrație publică centrală și nu există depozite de meta-date (metadata repositories) care să o asigure. Dependența de sisteme diferite îndepărtează instituțiile și îngreunează implementarea proiectelor interinstituționale
- Instituțiile elaborează soluții independente și fragmentate – prin consecință, **multe proiecte se suprapun, sunt redundante, sunt greu de operaționalizat și nu își ating scopul**
- Datorita punctelor de acces variate și a dezvoltării eterogene, **serviciile de e-guvernare oferite cetățenilor** nu sunt eficiente și nu sunt cunoscute, utilizate sau apreciate – cu costuri mari de imagine și care generează o lipsă încredere din partea populației
- **Nu există aplicații și infrastructură comună la nivel de Guvern** în întregimea sa (e-mail, management al documentelor, portaluri de informații, management al informațiilor financiare, CRM, antivirus șamd)
- **Dependența de furnizorii de soluții IT este ridicată**, datorită lipsei de viziune și integrare a sistemelor și datorită rolului limitat al personalului IT guvernamental. Această dependență duce pe de o parte la costuri ridicate și, pe de alta parte, la lipsa de responsabilizare a furnizorilor în urmărirea interesului public.
- Coordonarea și **transferul de date**, acolo unde este cazul, se desfășoară în principal pe baza acordurilor bilaterale între instituții. În **lipsa unui standard de colaborare la nivel de transfer de date interinstituțional**, instituțiile sunt reticente în a își asuma răspunderea pentru astfel de colaborări
- **Climatul de securitate cibernetică la nivel național este instabil;** lipsa de coordonare centrală a sistemelor IT face ca amenințările provenite din spațiul cibernetic să fie depistate și adresate cu grade diferite de dificultate. Dezvoltarea IT sub-adevătată a unor instituții periclitează securitatea națională a României
- **Specialiștii IT au un rol marginal în cadrul instituțiilor publice** (help desk și tehnicieni), ceea ce scade gradul de retenție a acestora în administrație și, pe termen lung, are efecte și asupra pieței forței de muncă – prin lipsa de stimulente pentru dezvoltarea abilităților IT specifice serviciului public
- Îndeplinirea obiectivelor Europene stabilite prin **Agenda Digitală pentru Europa 2020** este din ce în ce mai dificilă datorită nevoii de convergență și interoperabilitate atât la nivel național cât și la nivel transnațional

Coordonatorul pentru Tehnologia Informației

Rolul de Coordonator pentru Tehnologia Informației este un rol cheie în orice organizație care folosește tehnologia informației – cu atât mai mult în structura executivă centrală a unei țări. Majoritatea țărilor avansate din punct de vedere tehnologic au dezvoltat acesta poziție, amplasată la cel mai înalt nivel, în proximitatea Prim-Ministrului, a Președintelui sau a ministerului/entității responsabile de alocările bugetare la nivel național. Conform unui raport amănunțit al Națiunilor Unite din 2014 (United Nations E-Government Survey),

Nivelul instituțional al Coordonatorului pentru Tehnologia Informației, împreună cu funcțiile, rolul și responsabilitățile oficiului subordonat au un impact important asupra sustenabilității generale a abordărilor unitare la nivel de Guvern și asupra guvernării colaborative. Importanța Coordonatorului pentru Tehnologia Informației sau a echivalentului său este de a crea o agenție unificată și centralizată responsabilă pentru design-ul, implementarea și diseminarea armonioasă a soluțiilor de e-guvernare în întreaga administrație publică. Integrarea rolului de Coordonator pentru Tehnologia Informației în Cabinetul Președintelui sau a Prim-Ministrului au șanse mai bune de a mobiliza cunoștințele și resursele (n.tr. din domeniul tehnologia informației) și de a obține angajamentul tuturor celor implicați, la toate nivelurile (n.tr. administrației publice).

Conform aceluiași raport, 42% din țările membre ONU au publicat online informații despre CIO Guvernamental (în Europa, procentul este de 56%) în 2014 – ceea ce arată importanța și nivelul larg de răspândire al acestui organism. Atât în business cât și la nivel guvernamental, rolul unui Coordonator pentru Tehnologia Informației și a Direcției Guvernamentale pentru Tehnologia Informației este un rol strategic, nu un rol tehnic.

În mod specific, se recomandă înființarea poziției de Coordonator pentru Tehnologia Informației, în cadrul cancelariei Prim-Ministrului. Prin abordarea inovativă pe care o aduce în guvernanta IT, înființarea și operaționalizarea acestui rol face parte dintr-o mișcare mai amplă de reformă, de creștere a performanței autorităților publice, în ansamblul său. În acest sens, Coordonatorul pentru Tehnologia Informației va funcționa ca și un instrument specializat, de nivel înalt de analiză și decizie, cu un rol pregnant de facilitare a managementului schimbării, reformării administrației publice din România. Monitorizarea continuă a evoluției tehnologice a administrației publice, creșterea nivelului de specializare și a gradului de siguranță și securitate a datelor în autoritățile publice, împreună cu propunerea de noi mijloace și metode reactive și preventive în vederea reducerii la maxim a disfuncționalităților administrației, sunt activități pe care Coordonatorul pentru Tehnologia Informației trebuie să le îndeplinească printr-o abordare strategică, echilibrată și evolutivă a tuturor aspectelor ce țin de tehnologia informației, în completarea responsabilităților instituționale direct atribuite prin actele normative în vigoare.

Scopul înființării rolului de Coordonator pentru Tehnologia Informației la nivelul Guvernului României îl reprezintă maximizarea beneficiilor tehnologiilor TIC în procesul de debirocratizare și de creștere a performanței administrației publice. Pentru aceasta, Coordonatorul pentru Tehnologia Informației trebuie să dețină următoarele roluri de bază:

- Rol strategic, de lider în transformarea administrației publice, cu responsabilități în coordonarea elaborării strategiilor în domeniul TIC
- Rol de coordonare în guvernanta IT, ca și organism cu responsabilități de monitorizare, coordonare și control la nivel interministerial

Obiectivele primare ale Coordonatorului pentru Tehnologia Informației, în atingerea scopului său, sunt:

- Coordonarea definirii strategiilor TIC
- Guvernanța TIC
- Coordonarea CTE și GLIT
- Lider al schimbării în utilizarea tehnologiilor TIC în administrația publică

Pentru atingerea obiectivelor și în sprijinirea rolului asumat, Coordonatorului pentru Tehnologia Informației trebuie să dețină următoarele atribuții:

- Coordonează interinstituțional elaborarea strategiilor naționale privind societatea informațională și domeniul TIC
- Coordonează interinstituțional investițiile în tehnologia informației din administrația publică și face recomandări cu privire la alocările bugetare necesare
- Coordonează evidențierea completă și continuă a activelor TIC din administrația publică
- Coordonează în mod unitar activitatea CTE și GLIT
- Supervizează implementarea strategiilor naționale privind societatea informațională și domeniul TIC
- Asigură alinierea strategiilor TIC la celelalte strategii guvernamentale
- Promovează la nivel interinstituțional noile tehnologii TIC
- Analizează și elaborează rapoarte și materiale de specialitate
- Identifică noi oportunități de dezvoltare interinstituțională a domeniului
- Coordonează la nivel interministerial transformarea administrației publice în privința utilizării tehnologiilor TIC
- Coordonează la nivel interinstituțional migrarea de la tehnologii tradiționale, „on premises”, către cloud computing, HPC, big data, Web 2.0 etc
- Monitorizează implementarea la nivel interinstituțional a strategiilor naționale în domeniu
- Reprezintă interesele Guvernului în ceea ce privește nivelul strategic al tehnologiilor TIC
- Colaborează cu COSC și alte organisme de specialitate ale Statului
- Promovează la nivelul întregii administrații utilizarea tehnologiilor deschise în administrația publică din România
- Promovează la nivel strategic inovația în guvernare și în administrația publică

- Urmărește modernizarea continuă a sistemelor electronice și de securitate cibernetică ale aparatului guvernamental.

Coordonatorul pentru Tehnologia Informației are rang de Ministru sau Secretar de Stat și raportează direct Primului-Ministru.

Structura instituțională subordonată Coordonatorului pentru Tehnologia Informației și regulamentul de organizare și funcționare a acestei Direcții, precum și fișele postului aferente pozițiilor de Coordonator Tehnologia Informației și a rolurilor subordonate, se vor realiza prin Ordin al Șefului Cancelariei Prim-Ministrului în termen de 30 de zile de la adoptarea prezentului Memorandum.